

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu:

Obchodný názov: **PARAFLU 11**

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Relevantné identifikované použitia:

Koncentrované chladivo.

Použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Neodporúča sa na iné použitie ako je uvedené.

1.3. Podrobnosti o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:

Distribútor: **EAA – OIL SLOVENSKO s.r.o.**

Dvojkřížna 45
821 06 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421 2 45 52 73 92 fax: +421 2 45 52 73 93 e-mail: eva.budayova@eaa.sk

1.4. Núdzové telefónne číslo:

NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM,
Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, Bratislava

Tel.: 02/5477 4166, fax: 02/5477 4605 e-mail: ntic@ntic.sk

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi:

Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná podľa Nariadenia (ES) č.: 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí.

Akútna toxicita (orálna), kategória nebezpečnosti 4

H302 Škodlivý po požití.

2.2. Prvky označovania:

Pozor

H302 Škodlivý po požití.

P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.

P264 Po manipulácii starostlivo umyte ruky.

P270 Pri používaní výrobku nejedzte, nepite ani nefajčite.

P301+P312 PO POŽITÍ: Pri zdravotných problémoch volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.

P330 Vypláchnite ústa.

2.3. Iná nebezpečnosť:

Obsahuje etán-1,2-diol (EC 203-473-3).

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.1. Látky:

CAS	EC	Kategória	H-vety	Piktogram	Obsah (%)
² etán-1,2-diol					
107-21-1	203-473-3	Acute Tox. 4	H302	GHS07 Wng	90,0 - 95,0
¹ nátrium-benzoát					
532-32-1	208-534-8	Eye Irrit. 2	H319	GHS07 Wng	2,0 - 4,0
dusitan sodný					
7632-00-0	231-555-9	Ox. Sol. 3 Acute Tox. 3 Aquatic Acute 1	H272 H301 H400	GHS03 GHS06 GHS09 Dgr	max. 0,35

3.2. Zmesi:

Neobsahuje žiadne nebezpečné zmesi.

Poznámka: * Plné znenie všetkých H-viet je uvedené v bode 16.

¹látko nemá predpísanú klasifikáciu v zmysle nariadenia č.: 1272/2008 (CLP).

²Látka s expozičným limitom.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci:

Po inhalácii: Postihnutú osobu vyveďte na čerstvý vzduch a privolajte lekársku pomoc.

Po kontakte s pokožkou: Odstráňte kontaminovaný odev a obuv a starostlivo opláchnite zasiahnuté miesto veľkým množstvom vody a mydla.

Po kontakte očami: Ihneď začnite vyplachovať veľkým množstvom vody, po dobu najmenej 15 minút pri nadvihnutých viečkach. Potom na oči priložte ochrannú sterilnú gázu. Ihneď vyhľadajte lekársku pomoc.

Po požití: V prípade požitia, OKAMŽITE VHLĎADAJTE LEKÁRSKU POMOC a ukážte tento obal alebo označenie. Nevyvolávajte zvracanie, aby nedošlo k nasatiu do dýchacích ciest. Vyhľadajte lekársku pomoc.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené:

Informácie nie sú dostupné.

4.3. Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania:

Informácie nie sú dostupné.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky:

5.1.1. Vhodné hasiace prostriedky: Pena, oxid uhličitý, hasiaci prášok alebo vodná hmla.

5.1.2. Nevhodné hasiace prostriedky: Priamy vodný prúd.

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi:

Zabráňte vdychovaniu dymu. Pri požiari môžu vzniknúť škodlivé látky (oxidy uhlíka, zlúčeniny dusíka a produkty nedokonalého spaľovania).

5.3. Rady pre požiarnikov:

Kompletný ochranný odev s autonómnym dýchacím prístrojom. Nádoby v blízkosti požiaru ochladzujte vodným postrekom.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy:

Zabráňte požitiu produktu. Zabráňte kontaktu s očami a pokožkou, použitím vhodných osobných ochranných pracovných prostriedkov.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie:

Zabráňte úniku produktu do pôdy, kanalizácie a vodných tokov. V prípade úniku do životného prostredia, kontaktujte zodpovedné orgány.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie:

V prípade rozsiahleho úniku, produkt zachyťte pomocou ohradenia zeminou a prečerpania do vhodných nádob. Úniky menšieho rozsahu zneškodňujte pomocou absorpčných materiálov. Znečistený materiál uložte do vhodnej, riadne označenej nádoby a zneškodnite v súlade s platnou legislatívou.

6.4. Odkaz na iné oddiely:

Pre viac informácií o osobných ochranných pomôckach, pozri bod 8.

Pre viac informácií o zneškodňovaní látky, pozri bod 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:

Zabráňte požitiu produktu. Zabráňte opakovanému a dlhodobému kontaktu pokožkou a očami. Zabezpečte dostatočnú ventiláciu pre kontrolu vzniku hmly a aerosólu. Dodržujte primeranú osobnú hygienu. Pri manipulácii nepiť, nejesť a nefajčiť.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility:

Uchovávajúte v pôvodnom obale, bezpečne uzatvorenom, mimo dosahu tepla a zdrojov zapálenia. Neskladujte na voľnom priestranstve. Zabezpečte dostatočnú ventiláciu a kontrolu proti možnému úniku produktu.

7.3. Špecifické konečné použitie:

Pozri bod 1.2.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre:

Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci a v znení neskorších predpisov: Pre tento produkt neboli stanovené žiadne expozičné limity.

Chemická látka	CAS	NPEL				Poznámka
		priemerný		krátkodobý		
		ppm	mg.m ⁻³	ppm	mg.m ⁻³	
Etylénglykol (etán-1,2-diol)	107-21-1	20	52	40	104	K

K– znamená, že faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou.

8.2. Kontroly expozície:

Pomocou lokálnej ventilácie/odsávania alebo iných vhodných opatrení zabráňte vzniku a šíreniu hmly a aerosólov. V prípade potreby preveďte všetky potrebné opatrenia, aby nedošlo k úniku produktu do životného prostredia (kanalizácia, záchytné nádrže,...). Dodržujte pravidlá bezpečnej manipulácie s chemickými látkami a osobnej hygieny.

a) Ochrana očí/tváre:

V prípade možnosti postriekania produktom, použite chemikáliám odolné ochranné okuliare alebo ochranný štít.

b) Ochrana kože:

I. Ochrana rúk:

používať vhodné voči organickým látkam odolné rukavice (napr. z neoprénu, nitrilové). Rukavice pri náznaku opotrebenia musia byť vymenené. O type rukavíc a dĺžke používania rozhodne zamestnávateľ s ohľadom na druh práce, predpisy o OOPP a odporúčania výrobcu rukavíc. Rukavice nosiť len na čistých rukách.

II. Iné:

Používajte vhodné ochranné oblečenie (viac informácií nájdete v CEN-N-14605); v prípade rozsiahleho znečistenia, odev ihneď vymeňte a pred ďalším použitím vyperte.

c) Ochrana dýchacích ciest:

Nevyžaduje sa za normálnych podmienok používania. V prípade prekročenia odporúčaných expozičných limitov, použite respirátor s filtrom proti organickým parám.

d) Tepelná nebezpečnosť:

Informácie nie sú dostupné.

8.3. Kontroly environmentálnej expozície:

Informácie nie sú dostupné.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

vzhľad:	kvapalina
farba:	zelenomodrá
zápach:	Informácie nie sú dostupné.
prahová hodnota zápachu:	Informácie nie sú dostupné.
pH:	Informácie nie sú dostupné.
teplota topenia/tuhnutia:	-38°C (50% zriedenie) ASTM D 1177
počiatočná teplota varu a destilačný rozsah:	108°C (50% zriedenie) ASTM D 1120
teplota vzplanutia:	120°C ASTM D 92
rýchlosť odparovania:	Informácie nie sú dostupné.
horľavosť (tuhá látka, plyn):	Informácie nie sú dostupné.

horné/dolné limity horľavosti alebo výbušnosti:	Informácie nie sú dostupné.
tlak pár:	Informácie nie sú dostupné.
hustota pár:	Informácie nie sú dostupné.
relatívna hustota:	1,135 g/cm ³ pri 15°C ASTM D 5931
rozpusťnosť (rozpusťnosti):	vo vode: úplne rozpustná.
rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	Informácie nie sú dostupné.
teplota samovznietenia:	490°C (50% zriedenie) ASTM E 659
teplota rozkladu:	Informácie nie sú dostupné.
viskozita:	Informácie nie sú dostupné.
výbušné vlastnosti:	Informácie nie sú dostupné.
oxidačné vlastnosti:	Informácie nie sú dostupné.

9.2. Iné informácie:

Nie sú dostupné žiadne ďalšie informácie.

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita:

Za normálnych podmienok použitia a skladovania je zmes stabilná.

10.2. Chemická stabilita:

Za normálnych podmienok použitia a skladovania je zmes stabilná.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií:

Informácie nie sú dostupné.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť:

Vystavenie zdrojom tepla a teplotám nad teplotu vzplanutia.

10.5 Nekompatibilné materiály:

Silné oxidačné činidlá, silné kyseliny a zásadité látky.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu:

Oxidy uhlíka a dusíka.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch:

a) akútna toxicita:

Škodlivý po požití. Nadmerné pôsobenie, môže pôsobiť na centrálny nervový systém a poškodiť obličky.

b) dráždivosť:

Zmes nie je klasifikovaná ako dráždivá. Nadýchanie sa pár/hmly tvorenej pri vyšších teplotách môže vyvolať podráždenie horných dýchacích ciest (kašeľ). V prípade kontaktu s pokožkou môže spôsobiť mierne podráždenie.

c) poleptanie/žieravosť:

Zmes nie je klasifikovaná ako žieravá.

d) senzibilizácia:

Zmes nie je klasifikovaná ako senzibilizujúca.

e) toxicita po opakovanej dávke:

Informácie nie sú dostupné.

f) karcinogenita:

Informácie nie sú dostupné.

g) mutagenita:

Informácie nie sú dostupné.

h) reprodukčná toxicita:

Môže poškodiť plodnosť.

Môže spôsobiť poškodenie nenarodeného dieťaťa.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita:

Nie sú dostupné žiadne informácie nepriaznivom vplyve zmesi na životné prostredie.

dusitan sodný (EC 231-555-9):

EC/TD₅₀ (*Leuciscus idus* (jalec tmavý), 48h, DIN 38412/15): 35 mg/l

EC/TD₅₀ (*Daphnia magna*, 48 h, OECD 202/ISO 6341/EEC 84/449/V.C.2): > 12,5 mg/l

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť:

Hlavná zložka výrobku je etylénglykol, dobre biologicky odbúrateľný (rozložiteľný) (>90 % po 21 dňoch, modifikovaný Sturm test).

12.3. Bioakumulačný potenciál:

Informácie nie sú dostupné.

12.4. Mobilita v pôde:

Vzhľadom k svojim fyzikálnym a chemickým vlastnostiam výrobok je rozpustný vo vode, ľahko prenikne do pôdy a preukazuje slabú tendenciu k odparovaniu.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB:

Informácie nie sú dostupné.

12.6. Iné nepriaznivé účinky:

Zabráňte úniku do pôdy, povrchových a podzemných vôd.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1. Metódy spracovania odpadu:

Nespotrebovaný alebo znečistený produkt zneškodňujte v zmysle platnej národnej a medzinárodnej legislatívy v autorizovanom zariadení.

So znečistenými obalmi nakladajte ako s produktom.

Zatriedenie v zmysle katalógu odpadov:

Nespotrebovaný alebo kontaminovaný produkt:

16 01 14 nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky **N**

Znečistené obaly:

15 01 10 obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami **N**

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Pri preprave platia predpisy verejného prepravcu. Nepodlieha predpisom ADR a RID.

14.1. Číslo OSN (UN): Nepriradené

14.2. Správne expedičné označenie OSN (UN): Nepriradené

14.3. Trieda nebezpečnosti Nepriradené

pre dopravu:

14.4. Obalová skupina: Nepriradené

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie: Produkt nie je klasifikovaný ako látka ohrozujúca životné prostredie v zmysle predpisu o preprave nebezpečných vecí ADR a RID.

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa: Nepriradené

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPL 73/78 a kodexu IBC: Nepriradené

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti zdravia a životného prostredia:

Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a v znení neskorších predpisov;

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí a v znení neskorších predpisov;

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci a v znení neskorších predpisov;

Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;

NARIADENIA NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 453/2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH);

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti:

Hodnotenie chemickej bezpečnosti jednotlivých zložiek zmesi nebolo uskutočnené.

ODDIEL 16: Iné informácie

16.1. Použité informačné zdroje:

Karta bezpečnostných údajov od dodávateľa.

16.2. Odporúčania na odbornú prípravu:

Pri manipulácií s produktom dodržujte pravidlá pre prácu s chemickými látkami. Pozorne si prečítajte túto kartu bezpečnostných údajov a informácie pre bezpečnú manipuláciu s produktom uvedené na obale produktu.

Inštrukcie pre prácu s produktom musia byť zahrnuté do vzdelávacieho systému o bezpečnosti práce (úvodné školenie, školenie na pracovisku, opakované školenia), podľa konkrétnych podmienok na pracovisku.

16.3. Zoznam relevantných H viet:

H272 Môže prispieť k rozvoju požiaru; oxidačné činidlo.

H301 Toxický po požití.

H302 Škodlivý po požití.

H319 Spôsobuje vážne podráždenie očí.

H400 Veľmi toxický pre vodné organizmy.

16.4. Zmeny vykonané pri revízii:

Revízia v zmysle platnej legislatívy.

16.5. Iné informácie:

--